

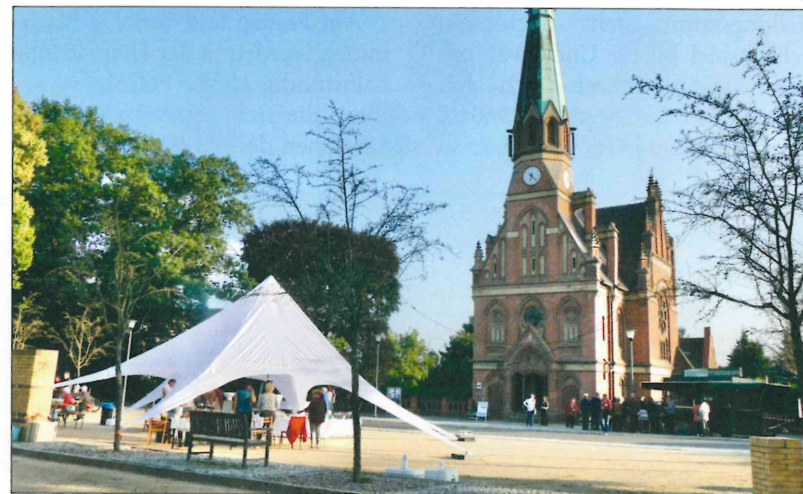
Wugel a Łužyca – cytanje w Ždžarku (Annahütte)

Ze Ždžarka/Annahütte. Sobotu, 4. septembra, jo pšosyło Spěchowańske towaristwo Annahütte z. t. a organizatory wokoło Beatrix a Ton Kerstenowej pód motom „Leben auf Kohlen. LiteraturLandschaftLausitz“ na literariski parcours pó nakšomnem industrijo-wem sedlišću Ždžark (Annahütte) pla Złego Komorowa (Senftenberg). Wótpódnja jo publikum mógał w běgu tšich góžin drogo-waš k šesćim městnam, a tam słyšaš regionalne, tola zewšym nic balne literariske a dokumentariske

teksty. Rownož njesłuša sedlišćo oficialnje wěcej do serbskego sedleńskego ruma, dopomina toflicka we sedlišću ako teke online Wikipedia na pšemjenjenje nimskego mjenja Serchen pšez nacistow. Na zarědowanju wšak jo było wjele to grono wó Serbach a jich žywjenu z wuglom.

W Henriešinej cerkwi jo cytała Lenka (Christiana Piniekowa,*1958) swóje basnje a jo mimo togo pšedstajila basnje Kita Lorenca (1938–2017) wósebne ze 1960-tych lět w serbskima a nimskej rěcy

wó pódrubanej a pódrězanej góli za wugel, wó jamach a wó domorodnej serbskej rěcy. Rozmysliwe a glědajuce na klimowu změnu naďalej aktualne teksty su publikum wjelgin gnuli. We wjelbje pód cerkwju jo cytała Andra Schwarzowa (*1982), póchadajuca z Górneje Łužyca, kenž jo wužywała w swó-jich tekstach zdžela górnoserbske rěčne pasaže ako dopomnjenje na swóju serbsku staru mamu z Michałkow (Michalken, Górna Łužyca). Sebastian Schiller, pó pówołanju specialist za IT, jo blisko cerkwje na kulturnej najšpje pšedstajil historikarja Golo Manna (1909–1949), syna Thomasa Manna, kenž jo w studentskem casu žě-łal šesć tyženjow ako praktikant w Šejkowje (Schipkau) w brunicy a jo bydlił tegdy w Matikojc góspože. Młody Mann jo pisał w barlinske-m casniku wó swó-jich dožywjenujach w brunicy a wó tam bydlecem „wó-sebnym rože luži“. Nėgajšna zastonjstwowowa wila togo w 19. stolě-šu industrializěrowanego sedlišća (głazańnja) jo była dalšny centrum cytanjow. Monika Auerowa a Catharina Struwina (Struwe) stej cyta-łej we „stanje“, to groni we wjel-bje wile, wurězki z Jurija Kocho-wych (*1936) dnjownikowych za-

Jadno městno cytanjow jo była Henriešina cerkwja. Pšed njeju jo Heiko Lobert knigły wót Ludowego nakładnistwa Domowina póbitował.

Monika Auerowa jo cytała dnjownikowe zapiski Jurija Kocho, ak su wujšli 2020 w jogo knigłach „Gruben-Rand-Notizen“. Foše: Ton Kersten

piskow, kenž su wujšli w lěse 2020 ako „Gruben-Rand-Notizen“ w Ludowem nakładnistwje Domowina. We nich tematizěrujo se mjazy drugim njerowne wójowanje energijowych gigantow z wejsanarjami Rogowa. Na tłach (Tenne) pši wili jo cytał Roland Kurzweg wulicowańko lužyskego spisowašela ze serbskimi kórjenjami, Erwina Strittmatera (1912–1994), z titelom „Kraftstrom“, w kótarymž žo wó pšizenje elektrice do jsy. We wili samej jo cytała Elisa Ueberschärowa teksty Brigitty Reimannowa (1933–1973), kenž jo we nich wopisowała wjelgin naglědni-

wje nastawajucu socialistisku milinowu industriju a žywjenu žen-skeje mjazy muskimi-žělašerjami w 1960tych lětach.

Na najsy pšed cerkwju jo sajiło kafej, tej a mazańc, guski a piwo a mimo togo su tam byli knigłowe wiki, žož jo teke LND měł stojnicu. Wjacor jo se program znowa pšedstajil. Něnto su byli cytafki a cytarje sobu ducy a su se tak wopoznali z tamnymi cytanymi tekstami. Reminiscence z toš togo literariskego swěženja daju se wótwo-łáš na: <https://www.foerdereverein-annahuette.de/fruhere-veranstaltungen/>. Christiana Piniekowa